

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 2C/111/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615203236
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrđíková
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8615203236.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2C/111/2015-63
8615203236

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Mária Tvrđíková, v právnej veci žalobcu M. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. XXX, zastúpený advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, AK Svidník, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Pohotovosť s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 0 9 Bratislava, IČO: 35 807 598 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

rozhodol:

U r č u j e, že úver zo zmluvy o úvere č. 8403245, uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 13.5.2009 je bezúročný a bez poplatkov.

U r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 13.5.2009, číslo zmluvy 8403245 uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach bod 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná.

Vzájomný návrh žalovaného z a m i e t a.

Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 469,43 na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, č.ú. SK72 0200 0000 0000 4294 9572, VS: 21915 do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť na súdnom poplatku sumu 99,50 Eur na účet Okresného súdu Svidník do 15 dní do právoplatnosti rozsudku.

-2-

2C/111/2015

odôvodnenie:

Odôvodnenie

Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal určenia, že úver zo zmluvy o úvere č. 8403245 uzavretej medzi ním a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a zároveň o určenie, že zmluvná

podmienka v predmetnej zmluve uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach bod 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná.

Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 13.5.2009 zmluvu o úvere č. 8403245 na sumu 250,- Eur, ktorú mal vrátiť zvýšenú o poplatok 107,- Eur. Trvanie zmluvy bolo dohodnuté na 3 mesiace. Spolu mal žalovanému vrátiť sumu 357,- Eur. Dňa 8.4.2009 uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere č. 8403191 na sumu 2.000,- Eur, pričom trvanie zmluvy bolo dohodnuté na 2 mesiace. Žalobou sa domáha určenia, že administratívny poplatok v zmluve č. 8403245 zo dňa 13.5.2009 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Poplatok vo výške 107,- eur je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Navyiac je neurčitý predmet administratívneho poplatku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku. K zmluvnej podmienke, ktorá podľa jeho názoru neposkytuje dlžníkovi skutočné plnenie zo strany veriteľa, sa SD EÚ vyjadril rozsudkom, sp. zn. C-143/13 z 26.2.2015. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si žalovaný nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe ani len svojim okruhom, kedy výška tohto poplatku značne prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za „niečo ako technickú podporu“ závisel na výške poskytnutého úveru. Žalovaný vôbec nevyšvetľuje, prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu, ako od toho, ktorému požičiava menej. V súvislosti s tým poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11C/42/2012 z 13.9.2013 a ktorý bol potvrdený rozsudkom KS Prešov sp. zn. 5Co 219/2013 -91. Stotožnil sa s výkladom § 53a Občianskeho zákonníka tak, ako ho vyjadril Krajský súd Banská Bystrica svojím rozsudkom sp. zn. 14Co/321/2012 z 10.9.2013. Ďalej poukázal na to, že sa jedná o spotrebiteľský úver a zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Predmetná zmluva neobsahuje ani jednu z náležitostí § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/, j/ a k/ tohto zákona. V danom prípade ide o úver spotrebiteľský, nakoľko žalovaný sám zaškrtol účel úveru na zamestnanie a využil tak jeho nevedomosť o dôsledkoch takéhoto jeho postupu. Žalovaný sústavne porušuje spotrebiteľské práva tým, že odopiera svojim zákazníkom domáhať sa vyrovnania vzniknutej nerovnosti v právach a povinnostiach

-3-

2C/111/2015

voči profesionálnej nebankovej spoločnosti tým, že v zmluvách o úvere dopredu vyznačuje účel úveru iný, ako na osobnú spotrebu. Dal do pozornosti rozhodnutie inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie, sp. zn. SK/0755/99/2012 a SK/0756/99/2012 z 27.05.2013, ktorý udelil spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. pokutu vo výške 30.000,- Eur. Na realizáciu nekalej obchodnej praktiky účastníka konania reagovala aj rozhodovacia prax súdov. Na realizáciu nekalej obchodnej praktiky zo strany účastníka konania reagovala aj rozhodovacia prax súdov, ktorá vyhodnotila takéto inštruovanie účastníka konania ako protiprávne.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 24.6.2015 uviedol, že v súvislosti s predmetnou zmluvou o úvere citované ustanovenia žalobcom týkajúce sa zákona o spotrebiteľských úveroch sú neaplikovateľné. Sporné zmluvy o úvere nemožno považovať za zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto nie je na mieste vzťahovať na ne výlučné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ako veriteľ uzatvoril so žalobcom dve zmluvy o úvere v roku 2009 v zmysle § 497 a násl. Obchodného zákonníka za účelom zamestnania, čím bol vyňatý spod ochrany, ktorá sa poskytuje spotrebiteľom. Ustanovenie § 497 a násl. patrí medzi kogentné, od ktorých sa nie je možné odchyliť a teda zmena zákona, podľa ktorého sa zmluvné strany spravujú, nie je možná. V danom prípade je možné výlučne aplikovať Obchodný zákonník. Nakoľko nešlo o zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie je možné žiadať, aby obsahovala náležitosti, ktoré sa ako obligatórne nevyžadujú. V prípade postavenia žalovaného treba akceptovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Argumentácia žalovaného v tomto smere je napokon v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoliavať toho, že má postavenie spotrebiteľa. Žalobcu riadne oboznámil so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, pričom žalobca pri podpise zmluvy o úvere prehlásil, že sa oboznámil

a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so všeobecnými obchodnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Ďalej poukázal na skutočnosť, že žalobca opomenul uviesť skutočnosť, že v pokračovaní konania bráni prekážka veci rozhodnutej. O nároku pri oboch zmluvách bolo už raz rozhodnuté, a teda res iudicata predstavuje neodstrániteľnú prekážku, na ktorú je súd povinný prihliadať počas ktorejkoľvek časti konania. O nároku zo zmluvy o úvere č. 8403245 rozhodol stály rozhodcovský súd dňa 12.4.2010 v rozhodcovskom rozsudku SR 01911/10 a nároku v zmluve o úvere č. 8403191 rozhodol dňa 27.10.2010 rozhodcovským rozsudkom pod sp. zn. SR 23054/09. V oboch rozhodnutiach bol priznaný nárok navrhovateľa, pričom obe sú právoplatné a vykonateľné. V prípade, že by podľa názoru súdu nebola daná prekážka veci právoplatne rozsúdenej a konanie by nezastavil, z opatrnosti podáva vzájomný návrh. Medzi účastníkmi konania je nesporné, že poskytol žalobcovi na základe zmluvy o úvere č. 403245 zo dňa 13.5.2009 úver vo výške 250,- Eur a žalobca z tejto istiny uhradil len 100,- Eur. Dňa 8.4.2009 uzatvoril so žalobcom zmluvu o úvere č. 8403191, na základe ktorej poskytol žalobcovi úver vo výške

-4-

2C/111/2015

2.000,- Eur, pričom z tohto úveru bolo uhradených 50,- Eur. Je teda zrejmé, že voči žalobcovi má právo na vrátenie predovšetkým istiny zo zmluvy č. 8403245 v sume 257,- Eur a zmluvy č. 8403191 sumu 1.950,- Eur. Okrem toho má právo na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré si uplatňuje vo výške stanovenej predpismi Občianskeho práva. Zároveň uviedol, že súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania a žiadal žalobu zamietnuť.

Zástupca žalobcu k vyjadreniu žalovaného v písomnom podaní zo dňa 20.10.2015 uviedol, že trvá na tom, že žalovaným vyznačený účel bol neúspešným (§52 ods. 4 OZ) pokusom zbaviť ho postavenia spotrebiteľa a jeho konanie tak predstavuje nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 7 ods. 2 Zákona č. 250/2007 Z.z. Na realizáciu nekalej obchodnej praktiky zo strany účastníka konania reagovala aj súdna prax, ktorá vyhodnotila takéto inštruovanie účastníka konania ako protiprávne. Poukázal na uznesenie Krajského súdu Prešov z 26.5.2011, sp. zn. 6Co/84/2011. Konanie žalovaného nemá nič spoločné s dobrou vierou, ale je nadovšetko jasné, že sa z jeho strany jedná o zlý úmysel (dolus malus), priamo ho poškodí na jeho právach už momentom mu predloženia zmluvy na podpis. Podľa právnej úpravy rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná (§ 4 zákona č. 244/2002 Z.z.). Rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 18 VOP nespĺňa náležitosti písomnej formy. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10/CoE/308/2011 z 31.5.2012 a na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/579/2013 z 29.10.2013. Aj keby bola rozhodcovská doložka uzatvorená v písomnej forme, predstavovala by neprijateľnú, a preto absolútne neplatnú zmluvnú podmienku. Pri uplatnení si vzájomného protinávru žalovaný požaduje zaplatenie 257,- Eur zo zmluvy č. 8403245 a 1.950,- Eur zo zmluvy č. 8403191. Keďže splatnosť oboch úverov nastala najneskôr v auguste 2009, vzniesol námietku premičania.

Pojednávania konaného dňa 23.5.2016 sa žalovaný nezúčastnil, pričom súhlasil, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, písomnými podaniami účastníkov konania, úverovou zmluvou č. 8403245 zo dňa 13.5.2009, úverovou zmluvou č. 8403191 zo dňa 8.4.2009 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 13.5.2009 bola medzi účastníkmi konania uzavretá zmluva o úvere č. č.8403245, ktorou žalovaný žalobcovi poskytol úver vo výške 250,- Eur za poplatok 107,- Eur, ktorý mal žalobca splatiť v 3 mesačných splátkach po 119,- Eur počnúc od 14.6.2009.

Dňa 8.4.2009 bola medzi účastníkmi uzatvorená zmluva o úvere č. 840319, ktorou žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 2.000,- Eur, ktorý mal žalobca splatiť v 2 mesačných splátkach po 1.300,- Eur počnúc od 14.5.2009. Na zadnej strane oboch zmlúv sa nachádzajú všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde v bode 18 sa okrem iného konštatuje, že všetky spory

-5-

2C/111/2015

z predmetnej úverovej zmluvy budú riešené pred rozhodcovským súdom, alebo pred príslušným súdom SR.

Z písomného vyjadrenia žalovaného zo dňa 24.6.2015 vyplynulo, že o nároku zo zmluvy o úvere č. 8403245 rozhodol stály rozhodcovský súd dňa 12.4.2010 rozsudkom č. SR/01911/10 a o nároku zo zmluvy o úvere č. 8403191 rozhodol dňa 27.10.2010 rozsudkom sp. zn. SR 23054/09, pričom obe rozhodnutia boli ku dňu písomného podania právoplatné a vykonateľné. V tejto súvislosti žalovaný vzniesol námietku prekážky res iudicata.

V danom prípade bolo potrebné predovšetkým sa vyporiadať s námietkou nedostatku podmienky konania právoplatne rozsúdenej veci. Ak by totiž vyššie uvedené rozhodcovské rozsudky boli vydané na základe platnej rozhodcovskej zmluvy, vznesená námietka by bola dôvodná. Súd však prijal záver o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy.

Je nepochybné, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 2 a násl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom od 1.1.2008.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia ak alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V čase uzavretia úverovej zmluvy už bolo v Občianskom zákonníku zakomponované aj ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/, podľa ktorého za neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Z uzavretej zmluvy o úvere ako aj zo všeobecných obchodných podmienok nachádzajúcich sa na jej druhej strane nevyplýva, aby medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Nebola splnená základná podmienka a to individuálne uzavretej zmluvy na konanie v rozhodcovskom konaní, Takáto zmluva v písomnej forme individuálne nebola uzavretá. Vo všeobecných obchodných podmienkach je konštatované, že zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou. V prípade, že nedôjde k dohode, budú rozhodované pred rozhodcovským súdom. Z dôvodu, že nebola splnená podmienka konania pred rozhodcovským súdom, takýto rozsudok je ničotným rozsudkom a z toho dôvodu má súd za to, že nebola rozhodcovská doložka platne uzatvorená a nemal právomoc rozhodovať

rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní o predmete konania a takýto rozsudok nemôže zakladať práva a povinnosti pre účastníkov konania.

Podľa názoru súdu je rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve, ktorá síce zakladá alternatívnu právomoc rozhodcovského súdu, avšak ktorá nebola individuálne dohodnutá, neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Takéto zmluvné ustanovenie je v rozpore s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka § 23a Zákona na ochranu spotrebiteľa, ako aj v rozpore s výkladom článku 3 ods. 1, 2 a článku 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatné.

Ďalší dôvod neplatnosti rozhodcovskej doložky súd vidí aj v tom, že rozhodcovský súd si vybral sám žalovaný. V tejto súvislosti možno poukázať na záver ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 2735/11 zo dňa 3.4.2012. Podľa neho právo na zákonného sudcu zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania.

Súd teda dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, čoho dôsledkom je nedostatok právomocí rozhodcovského súdu na prejedanie žaloby žalovaného, čo spôsobuje materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku a jeho nezáväznosť. Právna teória takéto rozhodnutia označuje ako ničotné, tzv. paaky. Z právneho hľadiska sú považované za

-7-

2C/111/2015

neexistujúce (rozhodnutie najvyššieho súdu SR 6Cdo/3/2013). Preto prekážka res judicata v danom prípade nie je daná a námietka žalovaného v tomto smere je nedôvodná.

Vzhľadom na prijatý záver o ničotnosti rozhodcovského rozsudku nebolo možné stotožniť sa ani s názorom žalovaného o absencii naliehavosti právneho záujmu.

Podľa § 1 ods. 2 písm. e/ Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov z není účinnom od 1.8.2008 do 30.11.2009 (ďalej len „ZoSU“), zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver.

Podľa § 1 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, zákon sa nevzťahuje na zmluvy, na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov.

V danom prípade by v zmysle citovaného ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ nebolo možné použiť zákon č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, avšak vzhľadom na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. e/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, keď je na rovnaký účel uzatvorených viac zmlúv, považuje sa to za jediný spotrebiteľský úver. Preto úvery poskytnuté žalovaným žalobcovi zmluvami č. 8403245 zo dňa 13.5.2009 a č. 8403191 zo dňa 8.4.2009 súd považuje za jediný spotrebiteľský úver a v takomto prípade už nie je splnená podmienka § 1 ods. 2 písm. f/, a preto na daný prípad súd aplikoval ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri

zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej

-8-

2C/111/2015

miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

Podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ, pri nespnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 ZoSÚ, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že úver nebral na výkon zamestnania ale z dôvodu, že potreboval peniaze, pretože rodičia mali nehodu a nemal na živobytie. Rodičia boli v nemocnici a on sa musel starať o domácnosť, takže ich použil pre osobnú potrebu.

Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by poskytol žalobcovi úver za účelom výkonu zamestnania. S prihľadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybností dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Žalobca poprel, aby mu bol úver poskytnutý na výkon zamestnania. Súd o tom nemá pochybnosť, pretože sú mu známe praktiky žalovaného, ktorými z obyčajných spotrebiteľov - dôchodcov, nezamestnaných, invalidov alebo bežných zamestnancov robí podnikateľov alebo im poskytuje úvery na povolanie/zamestnanie. Nie je tajomstvom, že obchodní zástupcovia žalovaného sú inštruovaní, aby všetkým spotrebiteľom bez rozdielu krížikovali taký účel, aby sa obišiel zákon o spotrebiteľských úveroch a aj celá právna úprava na ochranu spotrebiteľa a samozrejme, aby sa dosiahlo neposkytnutie právnej ochrany zo strany súdov. Na túto prax reagovala aj judikatúra súdov, ktorá potvrdila takéto inštruovanie spoločnosti POHOTOVOSŤ. Súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu Prešov z 26.5.2011, sp. zn. 6Co/84/2011, v ktorom judikoval: „Konanie, ktorým sa presvedča, navádza alebo inak pôsobí na spotrebiteľov, s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie alebo podnikanie, teda aby sa vyznačoval ako účel úveru, účel, ktorý nie je pravdivý, je v rozpore so smernicou č. 2005/2009 ES z 11.5. 2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu, pretože takéto konanie možno zaradiť pod nekalú praktiku a zároveň môže napíňať atribúty agresívnej obchodnej praktiky, čo znamená, že ak sa podstatne zhoršuje sloboda výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa, každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi.“

-9-

2C/111/2015

Z uvedených dôvodov preto súd považoval vzťah medzi žalobcom a žalovaným, vzniknutý na základe úverových zmluv č. 8403245 a č. 8403245 za spotrebiteľský a aplikoval na neho ustanovenia zákona č. 258/2001 v znení neskorších predpisov.

Nakoľko v úverovej zmluve č. 8403245 zo dňa 13.5.2009 absentuje náležitosti, ktoré vyplývajú z § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/, j/ a k/, preto súd uzavrel, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 2 písm. b/ zák. č. 258/2001 Z. z., o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len zákon), na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 ZoSÚ, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 4 ZoSÚ, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa bodu 13 všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v zmluve. Tretina poplatku predstavuje
-10- 2C/111/2015

dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa § 100 ods. 1 a 2 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčania súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že dňa 13.5.2009 uzavrel žalobca so žalovaným úverovú zmluvu č. 8403245, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 250,- Eur za poplatok vo výške 107,- Eur a celkom mal teda žalobca žalovanému zaplatiť sumu 357,- Eur v 3 mesačných splátkach po 119,- Eur počnúc od 14.6.2009. Pri peňažných pôžičkách sa medzi účastníkmi uzatvára aj dohoda o výške úrokov, ktoré predstavujú odmenu za užívanie požičanej zmluvy. V predmetnej zmluve nie je uvedený úrok, ale poplatok vo výške 107,- Eur.

Administratívny poplatok predstavuje 42,80 % z úveru. Tento poplatok, ako to vyplýva zo všeobecných obchodných podmienok, je za spísanie zmluvy a príslušnú administratívu. Podľa názoru súdu požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej

stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme., Súd teda vyhodnotil celú odplatu za poskytnutý úver ako neprimeranú a neplatnú. Z uvedených dôvodov preto v zmysle § 153 ods. 4 Os.p. vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky spočívajúcej v poplatku v časti 2/3, ktoré zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo

-11-

2C/111/2015

nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia, teda v prípade právoplatnosti rozsudku, žalovaný sa bude musieť vzdať uplatňovania nárokov na administratívny poplatok aj vo vzťahu k iným spotrebiteľom.

Podaním zo dňa 24.6.2015 si žalovaný vzájomným návrhom voči žalobcovi uplatnil nezaplatenú istinu zo zmluvy o úvere č. 8403245 zo dňa 13.5.2009 vo výške 257,- Eur, nakoľko žalobca do dňa spísania tohto návrhu z istiny zaplatil len sumu 100,- Eur a zo zmluvy o úvere č. 8403191 zo dňa 8.4.2009 vo výške 1.950,- Eur, nakoľko žalobca do dňa spísania tohto návrhu z istiny zaplatil len sumu 50,- Eur. V danom prípade súd prihliadol na vznesenú námietku premĺčania, keďže žalobca si po prvýkrát mohol uplatniť svoje právo v roku 2009 a urobil tak až písomným podaním zo dňa 24.6.2015, je jeho nárok v zmysle 100 ods. 1 a 2. OZ a § 107 OZ za premĺčané. Preto z uvedených dôvodov vzájomný návrh žalovaného zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný bol neúspešný a úspešnému žalobcovi bola priznaná náhrada trov konania, ktorá pozostáva z 5 úkonov právnej pomoci po 64,54 Eur v zmysle vyhl. č. 655/254 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (§ 10 ods. 2 AT) a to prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/ AT), podanie žaloby (§13a ods. 1 písm. c/ AT) zastúpenie pri pojednávaní dňa 12.10.2015 (§ 13a ods. 1 písm. d/ AT), písomné podanie k vyjadreniu žalovaného zo dňa 20.10.2015 (§ 13a ods. 1 písm. c/ AT), 1 úkon právnej pomoci po 16,50 Eur za zastúpenie pri pojednávaní dňa 20.4.2016 (§ 13a ods. 1 písm. d/ AT), 1 úkon právnej pomoci po 66,- Eur za zastúpenie pri pojednávaní dňa 23.5.2016 (§ 13a ods. 1 písm. d/ AT), režijný paušál 5 x 8,39 a 1 x 8,58 Eur a 20 % DPH v sume 78,24 Eur. Celkom trovy žalobcu predstavujú sumu 469,43 Eur.

Povinnosť žalovaného prisúdené trovy konania zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu vyplýva z ust. § 149 ods. 1 O.s.p.

Žalobca je v konaní osobne oslobodený od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona s súdnych poplatkoch súd uložil žalovanému zaplatiť súdny poplatok z návrhu vo výške 99,50 Eur na účet OS Svidník, položka č. I/1 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov, nakoľko žalobca bol vo veci úspešný.

Poučenie:

-12-

2C/111/2015

P O U Č E N I E : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní
od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou
tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.)

uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napád v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje na nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 23. mája 2016

JUDr. Mária Tvrđíkovásamosudca

Kanc. Doručiť!

- zástupcovi žalobcu

- žalovanému

Vo Svidníku dňa 18.7.2016

samosudca